

KULTUURIMINISTEERIUM

Säilituseksempplari seadus 2035

Ülle Talihärm

Kultuuriministeerium / raamatukogunõunik

20.02.2020

Kuidas tänane uurija- ajaloolane hindab mineviku ühiskonda?

- Teadmised ja mälu on hävinud – pole säilinud
- Suured mälulüngad
- Õppetunnid minevikust: hävimine, säilitamine, kättesaadavus - kasutatavus

- Digitaalne säilitamine (sh valik) pole saanud piisavalt ega väärilist tähelepanu

- Kuidas säilitada möödunud sajandeid - ka seda sajandit järgnevatele põlvedele?

Kuidas homme uurija-ajaloolane saab aru tänasest ühiskonnast?

- Platvormid, programmid
- Andmekogud (dünaamilised)
- Nutitelefonid
- Fotod – videod: selfid
- Facebook, blogid, kommentaariumid
- Tööstuspärand: tehnoloogiad, digikaardid, navigeerimisseadmed jne
- E-kirjad – nt ametlikud ja mitteametlikud
- Kultuur, kunst: originaal ja miksitud kultuur
- Dokumendid – erinevad vormingud, nt ka „libauudised“

Mida me säilitame?

- Inimest ja tema arengut - ajalugu
- Kogukondi – perekond, hõimkond, FB kogukonnad jne
- Keskkonda – loodust, füüsiline ruum ja objektid, digitaalne ruum ja objektid
- Inimese tegevuse mitmekülgsust – sündmusi, saavutusi, mõtteid, pärimust jne.
- Kultuuri – rahva-, raamatu-, filmi-, tarbimis-, loodushoiu-, ettevõtlus-, teadus-, hariduskultuur jne

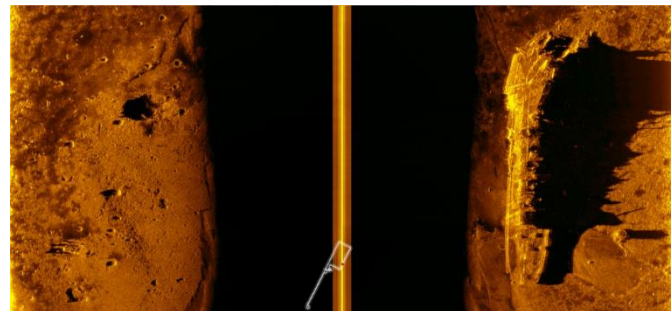
Loomisel ei mõelda säilitamisele

- Mis on säilitamisel kõige tähtsam?
 - Informatsioon?
 - Informatsiooni terviklikkus?
 - Metaandmed?
 - Kas oluline on ka füüsiline kandja?
 - Kasutatavus?
-
- Kuidas luua digitaalse ja füüsilise säilitamise kombineeritud pikaealine süsteem?

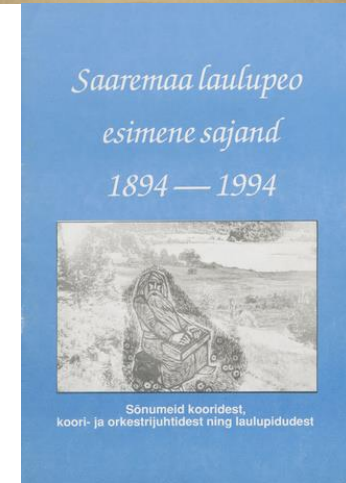
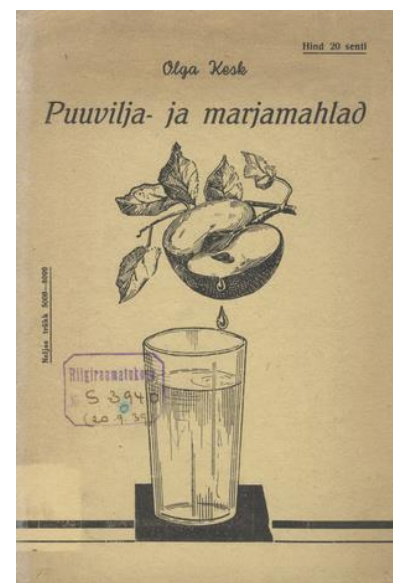
Säilitamist reguleerivad seadused

- Muinsuskaitse seadus –
 - mälestiste ja muinsuskaitsealade ning neid ümbritsevate kultuuriväärtusega keskkonnad
 - arheoloogilised leiud ja leiukohad
 - vaimne kultuuripärand
 - jõustus 01.05.2019

- **Säilituseksemplari seadus –**
 - füüsilisel kandjal avaldatud väljaanded ja nende digitaalne algmaterjal
 - võrguväljaanded
 - film

- jõustus 01.01.2017

• **Muuseumiseadus –**

➤ **kultuuriväärtusega asi**

➤ **jõustus 15.07.2013**

- **Arhiiviseadus –**

- **dokumendid**

- **jõustus 01.01.2012**

Eesti Õpilasmalev /
Estonian Secondary School
Working Brigade
24 photos · 599 views

**Perekond
Ungern-
Sternberg
EAA.1423**

- **Eesti Rahvusringhäälingu seadus –**

- saated ja muud salvestised

- jõustus 01.06.2007

- **Etendusasetuste seadus –**

- repertuaaris oleva teose toimik : tekstiraamat, kavaleht, reklaammaterjal, kujunduse kavandid või fotod ja väljavõtted meediakajastustest. Võimalusel teose salvestus.

- jõustus 19.07.2003

Teadusandmete - Kultuuripärandi säilitamine

- Eesti Kunstiakadeemia seadus
- Eesti Maaülikooli seadus
- Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia seadus
- Tallinna Tehnikaülikooli seadus
- Tallinna Ülikooli seadus
- Tartu Ülikooli seadus
- Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus

- **Teadusandmete repositooriumid e. andmehoidlad** on digitaalsed arhiivid teadusandmete ja nende metaandmete säilitamiseks ning kättesaadavaks tegemiseks.

Teaduseetika – [Eetikaveeb](#), Autoriõiguse seadus, Isikuandmete kaitse seadus, (Avaandmed, anonümiseerimise tehnikad, krüpteeritud andmete töötlemine jne)

Repositooriumid: institutsionaalsed - nt [TÜ DataDOI](#), rahvuslikud, valdkonnapõhised, multidistsiplinaarsed, projektipõhised

Missiooni ja tegevuste lähenemine

Säilitustegevuse tervikpilt

Dokument (...)

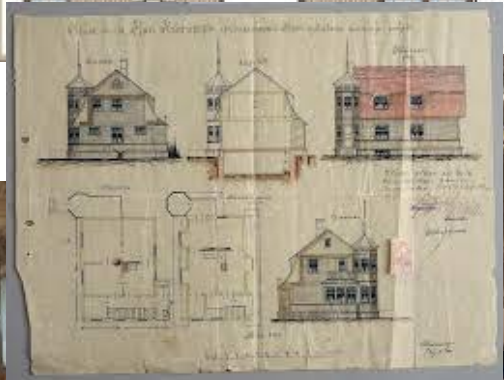
Tekst, väljaanne (...)

Eesti
kultuuripärand

Salvestised: heli, film, foto
(...)

Asi, mälestis, ala (...)

Konserveerimise, digiteerimise, säilitamise koostöö

Miks me säilitame?

- Päränd on meie side mineviku ja tulevikuga
- Säilitatud päränd loob uut väärtust - edendab majandust
- Säilitamine kaitseb pärandit - kehastunud teadmisi, autentsust, hävimise eest

Tuleviku inimene ja tema tegevuse säilitamine

Valikud ja koostöö

KULTUURIMINISTEERIUM

Aitäh!

Ülle Talihärm

ulle.taliharm@kul.ee